

บทที่ 5

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการศึกษา

การวิเคราะห์ผลสามารถตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัย ได้ดังนี้

วัตถุประสงค์ที่ 1 เพื่อศึกษาผลของภาวะเงินเฟ้อต่อภาระภาษีโดยเปรียบเทียบภายใต้โครงสร้างภาษีเงินได้บุคคลธรรมดากรณีที่ ได้จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้ พิจารณาจากอัตราภาษีแท้จริงที่ปรับราคาแล้วเมื่อ โครงสร้างภาษีคงที่(DT/DB)กับอัตราภาษีแท้จริง ณ ราคาปัจจุบันเมื่อ โครงสร้างภาษีคงที่(CT/B)

วัตถุประสงค์ที่ 2 เพื่อศึกษาผลของภาวะเงินเฟ้อต่อภาระภาษีโดยเปรียบเทียบภายใต้โครงสร้างภาษีเงินได้บุคคลที่เปลี่ยนแปลง ได้จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้ พิจารณาจากอัตราภาษีแท้จริงที่ปรากฏ(T/B)กับอัตราภาษีแท้จริง ณ ราคาปัจจุบันเมื่อ โครงสร้างภาษีคงที่(CT/B) อัตราภาษีแท้จริงที่ปรากฏ(T/B)กับอัตราภาษีแท้จริงที่ปรับราคาแล้วเมื่อ โครงสร้างภาษีคงที่ (DT/DB)จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

5.1.1 ผลของภาวะเงินเฟ้อที่มีต่อภาระภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาเมื่อโครงสร้างภาษีคงที่

การวิเคราะห์ผลของภาวะเงินเฟ้อที่มีต่อภาระภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาเมื่อโครงสร้างภาษีคงที่ได้นำอัตราภาษีแท้จริง ณ ราคาปัจจุบันเมื่อ โครงสร้างภาษีคงที่(CT/B)และอัตราภาษีแท้จริงที่ปรับราคาแล้วเมื่อ โครงสร้างภาษีคงที่(DT/DB)มาทำการวิเคราะห์ซึ่งมีผลการวิเคราะห์ดังนี้

ผลการวิเคราะห์ผลของภาวะเงินเฟ้อที่มีต่อภาระภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาเมื่อโครงสร้างภาษีคงที่ในช่วงปี 2535-2553 จากตารางที่ 4.7 พบว่า อัตราภาษีแท้จริง ณ ราคาปัจจุบันเมื่อ โครงสร้างภาษีคงที่(CT/B)มีค่ามากกว่าอัตราภาษีแท้จริงที่ปรับราคาแล้วเมื่อ โครงสร้างภาษีคงที่ (DT/DB) เช่น ปี 2535 มีค่า CT/B เท่ากับร้อยละ 2.759 ในขณะที่ค่า DT/DB เท่ากับร้อยละ 1.631 เป็นต้น

และพบว่า อัตราภาษีแท้จริง ณ ราคาปัจจุบันเมื่อโครงสร้างภาษีคงที่(CT/B)มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในอัตราที่มากกว่าอัตราภาษีแท้จริงที่ปรับราคาแล้วเมื่อโครงสร้างภาษีคงที่(DT/DB)เช่น ปี 2545 มีค่า CT/B เท่ากับ 4.552 เพิ่มขึ้นจากปี 2544 เท่ากับ 0.57 (4.552-3.982)ในขณะที่ค่า DT/DB ในปี 2545 มีค่าเท่ากับ 2.028 เพิ่มขึ้นจากปี 2544 เท่ากับ 0.059(2.028-1.969)จะเห็นว่าแนวโน้มการเพิ่มขึ้นของอัตราภาษีแท้จริง ณ ราคาปัจจุบันเมื่อโครงสร้างภาษีคงที่(CT/B)ระหว่างปี 2544-2545เพิ่มขึ้นเท่ากับ 0.57 ซึ่งมากกว่าแนวโน้มการเพิ่มขึ้นของอัตราภาษีแท้จริงที่ปรับราคาแล้วเมื่อโครงสร้างภาษีคงที่(DT/DB)ระหว่างปี 2544-2545 ที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเท่ากับ 0.059

แสดงว่า ผลของภาวะเงินเฟ้อทำให้ภาระภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาโดยรวมเพิ่มขึ้นเมื่อโครงสร้างภาษีคงที่ เนื่องจากในภาวะเงินเฟ้อรายได้ส่วนบุคคลที่เพิ่มขึ้นเป็นการเพิ่มในมูลค่าตัวเงินเมื่อคำนวณภาษีตามอัตราภาษีก้าวหน้า อัตราการหักค่าใช้จ่ายและค่าลดหย่อนมีค่าคงที่ไม่ได้ปรับตามอัตราเงินเฟ้อที่สูงขึ้น ผู้มีเงินได้จึงต้องเสียภาษีในอัตราที่สูง แต่หากปรับรายได้ส่วนบุคคลเป็นรายได้แท้จริงแล้ว เมื่อคำนวณภาษีใหม่ผู้มีเงินได้จะเสียภาษีในอัตราที่ลดลง

5.1.2 ผลของภาวะเงินเฟ้อที่มีต่อภาระภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาเมื่อโครงสร้างภาษีเปลี่ยนแปลง

5.1.2.1 การวิเคราะห์ผลของภาวะเงินเฟ้อที่มีต่อภาระภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาเมื่อโครงสร้างภาษีเปลี่ยนแปลงได้นำอัตราภาษีแท้จริงที่ปรากฏ(T/B)และอัตราภาษีแท้จริง ณ ราคาปัจจุบันเมื่อโครงสร้างภาษีคงที่(CT/B)มาทำการวิเคราะห์ ซึ่งมีผลการวิเคราะห์ดังนี้

ผลการวิเคราะห์ผลของภาวะเงินเฟ้อที่มีต่อภาระภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาเมื่อโครงสร้างภาษีเปลี่ยนแปลงในช่วงปี 2535-2553 จากการวิเคราะห์การปรับปรุงโครงสร้างอัตราภาษีในแต่ละช่วงจากรายที่ 4.8 พบว่า อัตราภาษีแท้จริงที่ปรากฏ(T/B)มีค่าลดลงเล็กน้อยเมื่อมีการปรับปรุงโครงสร้างอัตราภาษีในปี 2542 2546 2547 และ 2551 เช่น ปี 2550 มีอัตราภาษีแท้จริงที่ปรากฏ(T/B)เท่ากับร้อยละ 3.605 และปี 2551 มีอัตราภาษีแท้จริงที่ปรากฏ(T/B)เท่ากับร้อยละ 3.506 จะเห็นว่าในปี 2551 มีอัตราภาษีแท้จริงที่ปรากฏ(T/B)ลดลงกว่าปี 2550 เท่ากับ 0.099 แสดงว่าการปรับปรุงโครงสร้างภาษีในช่วงปีดังกล่าวมีส่วนช่วยลดภาระภาษีจากผลของเงินเฟ้อได้ เนื่องจากในช่วงปีดังกล่าวมีการขยายฐานเงินได้สุทธิและลดอัตราภาษีให้กับผู้มีเงินได้น้อย

เมื่อเปรียบเทียบอัตราภาษีแท้จริงที่ปรากฏ(T/B)ของปีที่โครงสร้างภาษีเปลี่ยนแปลงกับอัตราภาษีแท้จริง ณ ราคาปัจจุบันเมื่อโครงสร้างภาษีคงที่(CT/B)พบว่า อัตราภาษีแท้จริงที่ปรากฏ(T/B)ในปี 2542 2546 2547 และ 2551 มีค่าน้อยกว่าอัตราภาษีแท้จริง ณ ราคาปัจจุบันเมื่อโครงสร้าง

ภาษีคงที่(CT/B)เช่น ปี 2551มีอัตราภาษีแท้จริงที่ปรากฏ(T/B)เท่ากับร้อยละ3.506 ในขณะที่อัตราภาษีแท้จริง ณ ราคาปัจจุบันเมื่อโครงสร้างภาษีคงที่(CT/B)เท่ากับ7.518 จะเห็นว่าในปี 2551 อัตราภาษีแท้จริงที่ปรากฏ(T/B)มีค่าน้อยกว่าอัตราภาษีแท้จริง ณ ราคาปัจจุบันเมื่อโครงสร้างภาษีคงที่(CT/B)แสดงว่า การปรับปรุงโครงสร้างภาษีในปี 2542 2546 2547 และ 2551 โดยการขยายฐานเงินได้สุทธิและลดอัตราภาษีสำหรับผู้มีเงินได้น้อยพร้อมกับการเพิ่มการหักค่าใช้จ่าย หรือการเพิ่มการหักค่าลดหย่อน ได้แก่ ค่าลดหย่อนผู้มีเงินได้ คู่สมรส บุตร และดอกเบี้ยเงินกู้ยืมนั้น มีส่วนช่วยลดภาระภาษีจากผลของเงินเฟ้อได้

แสดงว่า การปรับปรุงโครงสร้างภาษีโดยการขยายฐานเงินได้สุทธิและลดอัตราภาษี พร้อมกับการเพิ่มการหักค่าใช้จ่าย หรือการเพิ่มการหักค่าลดหย่อน ได้แก่ ค่าลดหย่อนผู้มีเงินได้ คู่สมรส บุตร และดอกเบี้ยเงินกู้ยืม ในช่วงที่เกิดภาวะเงินเฟ้อจะช่วยลดภาระภาษีจากผลของเงินเฟ้อได้มาก

5.1.2.2 การวิเคราะห์ผลของภาวะเงินเฟ้อที่มีต่อภาระภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาเมื่อโครงสร้างภาษีเปลี่ยนแปลงได้นำอัตราภาษีแท้จริงที่ปรากฏ(T/B)และอัตราภาษีแท้จริงที่ปรับราคาแล้วเมื่อโครงสร้างภาษีคงที่(DT/DB)มาทำการวิเคราะห์ ซึ่งมีผลการวิเคราะห์ดังนี้

ผลการวิเคราะห์ผลของภาวะเงินเฟ้อที่มีต่อภาระภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาเมื่อโครงสร้างภาษีเปลี่ยนแปลงในช่วงปี 2535-2553 จากตารางที่ 4.8 พบว่า อัตราภาษีแท้จริงที่ปรากฏ(T/B)มีค่ามากกว่าอัตราภาษีแท้จริงที่ปรับราคาแล้วเมื่อโครงสร้างภาษีคงที่(DT/DB) เช่น ในปี 2551 มีค่า T/B เท่ากับ 3.506 และมีค่า DT/DB เท่ากับ 2.689 เป็นต้น

แสดงว่า ผลของภาวะเงินเฟ้อทำให้เกิดภาระภาษีส่วนเกินมากกว่าที่ควรจะเป็น ดังนั้นการปรับปรุงโครงสร้างภาษีในช่วงปี 2535-2553 ยังไม่สามารถขจัดผลจากภาวะเงินเฟ้อที่มีต่อภาระภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาได้ นั่นคือ การใช้โครงสร้างภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาอัตราก้าวหน้าในช่วงปี 2535-2553 เป็นเครื่องมือในการกระจายรายได้ให้มีความเป็นธรรมทางภาษีลดลง เนื่องจากผู้มีเงินได้ต้องรับภาระภาษีส่วนเกินเนื่องจากภาวะเงินเฟ้อเพิ่มขึ้น

5.2 ข้อเสนอแนะ

5.2.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

จากผลการวิจัยพบว่า ผลของภาวะเงินเฟ้อทำให้ผู้มีเงินได้รับภาระภาษีมากขึ้น และพบว่าการเพิ่มการหักค่าใช้จ่ายและค่าลดหย่อนหลังจากที่มีการปรับปรุงโครงสร้างอัตราภาษีสามารถช่วยลดภาระภาษีของผู้มีเงินได้ในช่วงภาวะเงินเฟ้อได้ ดังนั้น หากเกิดภาวะเงินเฟ้อรัฐบาลควรให้มีการหักค่าใช้จ่ายและค่าลดหย่อนบางประเภท ได้แก่ ค่าลดหย่อนผู้มีเงินได้ คู่สมรสและบุตร ให้เพิ่มขึ้น

เพื่อลดภาระภาษีของผู้มีเงินได้ในช่วงภาวะเงินเฟ้อนอกจากนั้นยังพบว่า การปรับปรุงโครงสร้างภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ได้แก่ การขยายฐานเงินได้สุทธิและการลดอัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาให้กับผู้มีเงินได้ พร้อมกับการเพิ่มการหักค่าใช้จ่ายและค่าลดหย่อนต่างๆ เช่น ค่าลดหย่อนผู้มีเงินได้ คู่สมรส บุตร และดอกเบี้ยเงินกู้ยืม ในช่วงภาวะเงินเฟ้อจะทำให้ภาระภาษีของผู้มีเงินได้ลดลง ดังนั้น หากเกิดภาวะเงินเฟ้อรัฐบาลก็ควรปรับปรุงโครงสร้างภาษีโดยการขยายฐานเงินได้สุทธิและลดอัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา พร้อมกับการเพิ่มการหักค่าใช้จ่ายและค่าลดหย่อนต่างๆ เพื่อลดภาระภาษีของผู้มีเงินได้ในช่วงภาวะเงินเฟ้อ และในช่วงภาวะเงินเฟ้อ จะทำให้ระดับราคาสินค้าทั่วไปเพิ่มขึ้นเรื่อยๆอย่างต่อเนื่องเป็นเหตุให้ประชาชนทั่วไปต้องซื้อสินค้าได้จำนวนน้อยลง เช่น จากเมื่อก่อนมีเงิน 100 บาท ซื้อข้าวได้ 5 ถุง แต่เกิดภาวะเงินเฟ้อมีเงิน 100 บาท ซื้อข้าว ได้เพียง 3 ถุง แสดงให้เห็นว่า มูลค่าของเงินลดลงนั่นเอง

นอกจากนั้นจะเห็นได้ว่าคนไทยยังไม่ได้จ่ายภาษีตามความสามารถในการจ่าย เกิดขึ้นทั้งจากตัวกฎหมายเองเอื้อ การใช้ช่องโหว่ของกฎหมาย และการไม่บังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจัง มีการเลี่ยงภาษี แจ้งรายได้ต่ำเกินจริง ใช้สิทธิลดหย่อนเกินจำเป็น เสนอมาตรการขยายฐานภาษีให้ครอบคลุม เก็บภาษีตามความสามารถในการจ่าย เป็นการสร้างความเป็นธรรมให้ระบบภาษี ผลพลอยได้คือ ช่วยเพิ่มรายได้รัฐ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านภาษี หากมีการขยายฐานภาษีให้สามารถจัดเก็บภาษีได้ทั่วถึงทุกคนเท่าเทียมกันก็เชื่อว่าจะทำให้รัฐมีรายได้เพียงพอมาพัฒนาระบบสวัสดิการสังคมและช่วยลดความเหลื่อมล้ำได้ และน่าจะเป็นแนวทางที่ประเทศกำลังพัฒนาอย่างประเทศไทยสามารถทำได้ ดังนั้นการขยายฐานภาษีด้วยการดึงคนเข้ามาสู่ระบบภาษีอย่างถ้วนหน้าและอย่างเหมาะสมจึงสามารถเพิ่มรายได้ให้กับรัฐบาล ซึ่งนำไปใช้จ่ายเพื่อคนยากจนและผู้ด้อยโอกาสได้มากขึ้น รวมทั้งสร้างความเท่าเทียมกันของการจ่ายภาษีในกลุ่มผู้มีรายได้ใกล้เคียงกันด้วย นอกจากนี้ การที่สามารถนำคนจำนวนมากขึ้นเข้าสู่ระบบภาษีจะทำให้รัฐบาลมีข้อมูลรายได้ของประชากรอย่างครบถ้วนยิ่งขึ้น ซึ่งมีความสำคัญเป็นอย่างมากต่อการดูแลคนจนและผู้มีรายได้น้อยที่ได้รับความสะดวกจากผลกระทบทางเศรษฐกิจในรูปแบบต่าง ๆ ซึ่งเป็นจุดอ่อนของนโยบายดูแลคนจนของไทยมาตลอด

5.2.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ข้อมูลควรจะมากกว่านี้ เพราะถ้าใช้ข้อมูลน้อยเกินไปอาจทำให้ค่าคลาดเคลื่อนไม่ตรงกับความเป็นจริง และบางครั้งเวลา run ข้อมูลอาจ run ไม่ได้เนื่องจากข้อมูลมีน้อยเกินไปทำให้เกิดปัญหากับงานวิจัยได้ นอกจากนั้นควรมีการปรับปรุงแบบจำลองโดยการเพิ่มตัวแปรที่เราสนใจเข้าไปในแบบจำลอง เช่น เราอาจเพิ่มตัวแปรเงินเพื่อเข้าไปในแบบจำลองอย่างนี้เป็นต้น เพื่อที่จะได้ข้อมูลใหม่ๆ และยังเป็นการพัฒนาแบบจำลองและงานวิจัยชิ้นนี้อีกด้วย